

Vstupná správa IUS MFO TRENČÍN.

Návrh Vstupnej správy pre spracovanie
Integrovannej územnej stratégie Mestskej funkčnej oblasti TRENČÍN do roku 2029

IÚS MFO Trenčín

Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy

Mestská funkčná oblasť:	Trenčín
Zadávatel' tvorby stratégie:	Mesto Trenčín
Geografická oblasť na ktorú sa stratégia vzťahuje - Identifikácia územných samospráv, pre ktoré sa dokument spracováva vymedzená KURS 2001 v znení Zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011:	Mestská funkčná oblasť mesta Trenčín je vymedzená mestom Trenčín a nasledovnými obcami okolo krajského mesta: Trenčianska Teplá, Skalka nad Váhom, Zamarovce, Kostolná – Záriečie, Veľké Bierovce, Trenčianska Turná, Soblahov s potenciálom rozšírenia o Opatovce a Trenčianske Stankovce.
Plánovacie obdobie:	2021-2027 s výhľadom do roku 2030
Gestor prípravných prác a jeho kontaktné údaje:	Ing. Milan Ovseník, milan.ovsenik@trecin.sk
Koordinátor prípravných prác:	Ing. Martin Sedláček
Členovia prípravného tímu/spracovatelia vstupnej správy:	Prednosta MsÚ Trenčín a vedúci útvarov MsÚ Trenčín
Členovia Rady partnerstva:	Obce MFO Trenčín

Právny základ:

- Zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov -§15 ods. 4 - Obec v sídle kraja zabezpečuje prípravu a implementáciu integrovanej územnej stratégie mestskej oblasti v súlade s princípom partnerstva.
- List Úradu vlády SR - CKO č. 5116-15460/2014/OPS zo dňa 20. marca 2014 o územnom ohraničení mestských funkčných oblastí
- Partnerská dohoda 2014-2020
- Analýza rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielov s priemetom na tematickú koncentráciu EŠIF v Partnerskej dohode na roky 2014-2020

- Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení Zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Trenčín na roky 2016 – 2022, s výhľadom do roku 2040 (ďalej aj Program rozvoja mesta – PRM),
- Programy hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja jednotlivých obcí MFO Trenčín.

Spracovaná s prihliadnutím na:

- Čl. 23 Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza
- Usmernenie pre členské štáty týkajúce sa integrovaného udržateľného mestského rozvoja (článok 7 nariadenia o EFRR)
- Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií schválenej Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017 a
- Jednotný metodický rámec pre prípravu integrovaných územných stratégií a investícií v SR v programovom období 2021 – 2027

1. Hlavné ciele, výzvy, problémy a impulzy, na ktoré IÚS MFO Trenčín Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy bude reagovať

1.1 Hlavné impulzy pre spracovanie dokumentu

Zmeny klímy, znečistenie, digitalizácia a demografická explózia sú sprevádzané zdanlivo neobmedzeným hospodárskym rastom na úkor nášho blahobytu, našej planéty a našich obmedzených prírodných zdrojov.

Klimatická kríza spôsobujúca prírodné katastrofy a prebiehajúca pandémia choroby COVID-19 v nás však čoraz nástojčivejšie podnecujú zamyslenie sa. Aký spôsob života žijeme a ako ho môžeme a musíme zlepšovať, pre udržateľnosť a životaschopnosť mestského ekosystému, ktorého súčasťou je človek so svojou jedinečnosťou.

Ako uvádza Greta Thunberg v Manifeste nového zeleného hnutia: „Vedeli ste, že život v meste môže byť udržateľnejší a ekologickejší ako život na vidieku? To, že v mestách žijeme blízko seba, môže viesť k väčšej energetickej efektívnosti, a teda k zásadnému zníženiu emisií. Mestá sú pre ekológiu nesmierne dôležité, pretože majú obrovský potenciál prispieť k zmenám, ktoré poslúžia na dosiahnutie nulovej úrovne emisií.“

Problémy týkajúce sa životného prostredia sprevádzali technologický pokrok ľudstva od dávnych čias a environmentálne katastrofy spojené s ohrozením ľudského života a zdravia stimulovali spoločný postup pri hľadaní riešení nielen v tejto oblasti. Je preto potrebné aj na základe rôznych občianskych ekologických, klimatických iniciatív a hnutí prehodnotiť situáciu a zmeniť plány, aj v rámci politik EÚ.

Odborníci si už dávno uvedomujú trojitú výhodu v zdraví, ktorým je aktívna mobilita. Chôdza a bicykel znižujú emisie CO₂, znečistenie ovzdušia, hluk a preťaženie. A väčšia fyzická aktivita nás robí zdravšími - žijeme dlhšie, náklady na zdravotnú starostlivosť sa znižujú a práca sa stáva produktívnejšou.

Pretože EÚ pokračuje v boji proti pandémie Covid-19 a hľadá cestu obnovy, nebol tento prechod k zdravšiemu, nielen udržateľnejšiemu dopravnému systému, nikdy zásadnejší. Aktívna mobilita je kľúčom k riešeniu kľúčových rizikových faktorov chronických chorôb v Európe, ktoré vedú k vysokej zdravotnej záťaži a nákladom na zdravotnú starostlivosť, ako aj k strate produktivity.

Je však tiež kľúčom k celkovému zlepšeniu zdravia ľudí a zvýšeniu odolnosti proti budúcim pandémiám.

Zmena paradigmy, vízia hľadania spoločných riešení sa ukotvuje práve v nastavovaní nových pravidiel v spoločných politikách EÚ cielených na hospodársku a sociálnu súdržnosť a udržateľný rozvoj vidieckych oblastí nového programového obdobia EÚ 2021-2027. Tieto sú podopreté názormi významných osobností ako aj posolstvom predsedníčky Európskej komisie k Európskej ekologickej dohode Európanom. Ursula von den Leyen konštatuje, že zmena našej planéty k lepšiemu si vyžaduje aj zmenu našej mentality. Nejde len o znižovanie emisií, ale aj o vybudovanie lepšieho sveta pre život od budov po ekologickejšiu dopravu využívajúc aj ďalší revolučný megatrend nášho storočia – DIGITALIZÁCIU, ktorá čoraz viac mení spôsob, akým myslíme a konáme.

Zmena myslenia občanov EÚ (vrátane obyvateľov Slovenska), vedúcom k zmene ich konania a spôsobu ich života (napĺňanie Európskej ekologickej dohody), nemá byť len environmentálnym a hospodárskym projektom, ale musí sa stať aj novým kultúrnym projektom Európy.

Projektom Európy, ktorého cieľom je vybudovať klimaticky neutrálne mestá, ktoré sú životaschopnejšie.

Vzhľadom na dôležitú úlohu miest pri dosiahnutí cieľa klimatickej neutrality EÚ do roku 2050 v súlade s cieľmi Parížskej dohody na nasledujúce desaťročie, sa preto musíme sústrediť na realizácii opatrení Európskej ekologickej dohody v kombinácii so stúpajúcim významom pridanej hodnoty integrovaného územného prístupu, kde sa mestský rozmer politiky súdržnosti, po úvodnom období rokov 2014 – 2020, výrazne posilňuje.

Preto IÚS aglomerácie využívajúcej svoj rastový potenciál by mala kontinuálne nadväzovať na IÚSMO Trenčín na roky 2014-2020 s finančnou realizáciou do roku 2023, pričom toto špecifické územie SPR pre UMR by malo byť minimálne na území mesta Trenčín v zmysle čl.2 Štatútu mesta Trenčín.

Komplexná a vyvíjajúca sa integrovaná územná stratégia MFO Trenčín ako aglomerácie využívajúcej svoj rastový potenciál, ktorá reflektuje tieto zásadné impulzy, môže byť prítlačným a inovatívnym prostriedkom orientovaným na človeka a môže byť pre mestský orgán skutočne užitočná a napomáhajúca čeliť kľúčovým výzvam a prispieť k naplneniu cieľov projektu Európy - Európskej ekologickej dohode.

Základnou podmienkou IÚS pre udržateľný mestský rozvoj na nové programové obdobie je, že aj naďalej bude vychádzať z programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí v území aglomerácie využívajúcej svoj rastový potenciál.

1.2 Hlavné výzvy a problémy, na ktoré IÚS MFO Trenčín

Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy reaguje (zhrnutie výstupov inventarizácie a analýz)

Podklady na identifikáciu hlavných výziev a problémov:

-2020 Nepretržité územné plánovanie – Územný plán mesta Trenčín
<https://trencin.sk/samosprava/uzemne-planovanie/>

2011 - Projekt Trenčín si TY - participatívne územné plánovanie
<http://www.trencinsity.sk/sk/>

2014 – 2016 - Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja 2016 – 2022, s výhľadom do r. 2040
<https://trencin.sk/samosprava/uzemne-planovanie/plan-hospodarskeho-rozvoja-socialneho-rozvoja-2016-2022-s-vyhľadom-r-2040/>

2009- 2016 - Cyklogenerel 2016
<https://trencin.sk/samosprava/uzemne-planovanie/cyklogenerel-2016/>
Viac o cyklodoprave <https://trencin.sk/pre-obcanov/mobilita/cyklodoprava/>

2017 – 2018: Komunitný plán sociálnych služieb mesta Trenčín pre obdobie 2018 – 2021 s výhľadom do roku 2030
<https://trencin.sk/wp-content/uploads/2018/07/Komunitn%C3%BD-pl%C3%A1n-mesta-Tren%C4%8D%C3%ADn.pdf>

2019 - Stratégia adaptability mesta Trenčín na klimatickú zmenu
<https://trencin.sk/wp-content/uploads/2020/06/Strat%C3%A9gia-adaptability-mesta-Tren%C4%8D%C3%ADn-na-klimatick%C3%BA-zmenu-.pdf>

2019 – 2021: Plán udržateľnej mestskej mobility mesta Trenčín do roku 2030
<https://trencin.sk/kategoria/plan-udrzatelnej-mobility/>

2020 – Kandidatúra mesta Trenčín na titul Európske hlavné mesto kultúry 2026
<https://www.trencin2026.sk/>

Hodnotiace správy o plnení IÚSMO MFO Trenčín 2014-2020

Kľúčovým problémom a výzvou je udržateľnosť mestskej mobility. Podľa údajov Celoštátneho sčítania dopravy 2015 patrí cesta I/61 v Trenčíne medzi úseky s najväčšou intenzitou prekračujúcou 30000 vozidiel/24 hodín priamo v centre mesta na Hasičskej ulici.

Tieto údaje potvrdzujú (respektíve sú ešte alarmujúcejšie) aj výsledky dopravných prieskumov realizovaných v rámci spracovania Plánu udržateľnej mobility, ktoré ukazujú na dramatický nárast (38 700 vozidiel za 24 hodín v roku 2016 a 37 700 vozidiel za 24 hodín v roku 2018 na Hasičskej ul.) a možný kolaps dopravy v prípade, že sa neprijmú neodkladné opatrenia zľúčenia bariér preložením cesty do koridoru železničnej trate.

Z pohľadu zdravého životného prostredia takisto alarmujúco vyznieva Správa o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike - 2019 Národná monitorovacia sieť kvality ovzdušia (NMSKO) so svojimi údajmi zo stanice SK0047A Trenčín, Hasičská.

Práve hustota automobilovej dopravy a teda emisie z mobilných zdrojov na ceste I/61 sú identifikované ako dominantný znečisťovateľ v okrese Trenčín. Intenzita dopravy podľa výsledkov celoštátneho sčítania dopravy v SR v roku 2015 bola na Hasičskej ulici 32 705 vozidiel (3 349 nákladných a 29 128 osobných áut) za 24 hodín., Keďže emisie oxidu uhoľnatého sú výraznejšie závislé na pracovnom režime motora (t.j. priemernej rýchlosti vozidla), než emisie

oxidu dusičitého (nehovoriac o studenom štarte, resp. jazde so studeným motorom na krátke vzdialenosti). Výfukové emisie z cestnej dopravy tak znižujú kvalitu ovzdušia najmä v mestách.

Len trvanie prekročení informačného a výstražného prahu pre PM10 pred závažnou smogovou situáciou v roku 2019 stanica Trenčín, Hasičská hlásila 40 dní. Limitné hodnoty PM10 boli prekročené v rokoch 2017-2018.

Problémom je územné plánovanie. Práve tá oblasť, na ktorú upozorňuje EK ukazuje nutnosť prípravy na udržateľnosť.

Problémy vnímame v oblastiach ako: Suburbanizácia, problémy s mobilitou, neúmerne zábery poľnohospodárskej pôdy, úpní obcí, dane obci versus život v meste, charakter mesto – vidiek.

Jadrové mesto potrebuje urbanistické mikropriestory, mierka a proporcie adekvátne historickému centru, priestorovo členitá zástavba s rôznorodým architektonickým výrazom ako mesto na rieke kde je centrum na oboch brehoch, povýšenie pravého brehu - impulz pre budúcu transformáciu

Jadrové mesto musí zabezpečiť potrebné verejné funkcie: pre obyvateľov centra, pre všetkých Trenčanov, pre okolité obce aj ako krajské mesto, aj pre návštevníkov - kultúra, šport, relax, oddych, služby, práca, rekreácia, bývanie, integrácia - peších, cyklistov, MHD aj PHD v podobe udržateľnej mobility - integrácia a zrýchlenie verejnej dopravy, buspruhy, cyklo, pohodlná a príjemná chôdza, minimalizácia bariér: cestu I/61 združiť so železnicou, pohodlne a bez bariér prepojiť centrum a oba brehy, vymedzenie koridorov pre: mobilitu, verejné priestory, ulice, pešie zóny, parčíky, námestia, trasy, pasáže, železničný most: systém ulice, kongresová spojka (divadlo + hotel), evergreen -vždy zelený aj nestarnúci.

Aglomerácia potrebuje intenzifikácia mesta – radikálny rez:

Ekologická aj ekonomická udržateľnosť mesta závisí hlavne od jeho hustoty, preto je potrebné minimalizovať rozvoj obcí výstavbou rozľahlých nových častí s rodinnými domami zaberajúcimi rozsiahle plochy krajiny a poľnohospodárskej pôdy, vyvolávajúcimi nové a ťažko riešiteľné problémy s mobilitou, ale sústrediť sa na rozvoj jadrového mesta formou jeho intenzifikácie v kompaktnej forme s kvalitnou obsluhnosťou verejnej dopravy

Ako to dosiahnuť: intenzívnejšie a kompaktnejšie mesto, **adaptácia brownfieldov, intenzívny rozvoj**, zvyšovať podiel bytových domov s primeranými bytmi (aj s vyššou metrážou) na úkor zástavby rodinných domov zaberajúcej rozsiahle plochy , **Sfunkčniť a zefektívniť väzby mobility s okolitými obcami MFO s adekvátnym centrom**

Integrovaná územná stratégia **Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy** teda vychádza z verejne spracovaných rozvojových dokumentov na úrovni mesta a obcí funkčne prepojených na jadrové mesto MFO, ktoré sektorovo spodrobňujú plány mesta stanovené v PHRSR 2016-2022 a plánov obcí.

Zásadným dokumentom je urbanistická štúdia Trenčín SiTy spracovaná participatívnym spôsobom s medzinárodnými expertmi, ktorá je rozpracovaná do dokumentu PUMM. Tá je využiteľná v cieľoch 1-3 politiky súdržnosti EÚ (od inteligentnej - SMART mobility v cieľi 1 politiky súdržnosti EÚ, cez udržateľnú mestskú mobilitu v cieľi 2 politiky súdržnosti EÚ po prepojenejšiu EU v cieľi 3 politiky súdržnosti EÚ)

Podľa doteraz spracovaného dokumentu PUMM Menej aut - viac miesta pre život 2020+ navrhujeme Integrované projektové balíčky, ktoré sú previazané s cieľmi PUMM (Efektívne cesty automobilmom bez zvyšovania dopytu , Mesto cyklistiky a mikromobility, Rýchla, integrovaná a univerzálna verejná doprava,)

Výzvou je aj previazanosť na projekt NFP311070ATJ3 - SMART plán mesta Trenčín, ktorý bude realizovaný v rokoch 2021-2023.

Cieľu 2 politiky súdržnosti EÚ v zelenej infraštruktúre výrazne môžu napomôcť opatrenia vyplývajúce zo strategického dokumentu Stratégia adaptability mesta Trenčín na klimatickú zmenu (STRADAKL) a národných stratégií. Obnova Budov - Iniciatívu EK „Vlna obnovy“ (Renovation Wave) . Opatrenia energetickej efektívnosti realizovateľných formou garantovanej energetickej služby (ďalej len „GES“)

Politický cieľ 4 - Sociálnejšia Európa bude napĺňaný opatreniami s komunitného plánu Mesta Trenčín

Politický cieľ 5 – bude napĺňaný napr. implementáciou Kultúrnej stratégie a projektom Kultivácia zvedavosti - Európske hlavné mesto kultúry Trenčín 2026

1.3 Strategický prístup vrátane vízie, hlavného cieľu a priorít Integrovannej územnej stratégie MFO Trenčín *Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy*

Vízia udržateľného mestského rozvoja MFO Trenčín do roku 2030

Životaschopná mestská funkčná oblasť Trenčín, aglomerácia smerujúca ku klimatickej neutralite je multigeneračné, kreatívne a otvorené mesto s prilahlými obcami udržateľným spôsobom vytvárajúca zdravé sídelné prostredie, efektívne využívajúca a zhodnocujúca svoj špecifický prírodný, sociálny, ekonomický, kultúrny a urbanistický potenciál pre kvalitu života obyvateľov v mestskej oblasti a udržateľný rozvoj lokálnej ekonomiky

Aglomerácia využíva svoj rastový potenciál a podporou tvorby zdravého sídelného prostredia pre kvalitný život v podobe podmienok pre rozvoj vedomostne založenej ekonomiky, bývania a príležitostí pre mladých ľudí i seniorov, podnikania a mestského turizmu svoj rozvoj má založený na procese participácie „Trenčín si Ty“ vo forme partnerstiev, hospodárskych klastrov a konkurencieschopnej ekonomiky v oblastiach s vysokou pridanou hodnotou, vysokou mierou inovácií a kreativity.

Ľudia žijúci v aglomerácii, založenej na udržateľnosti, dostupnosti a estetike aj vďaka stavebnému priemyslu, ktorý využíva prírodné materiály, alebo architektúre, ktorá využíva takmer prirodzené formy a zásady výstavby, v rámci ktorých sa od začiatku zohľadňujú ekosystémy, a ktorá umožňuje a plánuje udržateľnosť a opätovnú využiteľnosť sú schopní byť solidárni a precítiť, vidieť a zažiť svojou meniacou sa mentalitou a spôsobom života, že sa recyklácia, energia z obnoviteľných zdrojov a biodiverzita stali prirodzenými a že nejde len o znižovanie emisií, ale aj o budovanie lepšieho sveta pre život od budov po ekologickjšiu dopravu využívajúc aj iný revolučný megatrend nášho storočia – DIGITALIZÁCIU, ktorá čoraz viac bude meniť spôsob, akým ľudia myslia a konajú.

Hlavný cieľ IÚS MFO Trenčín *Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy*

Zmiernenie disproporcií medzi rozvojom jadrového sídla a jeho okolia a harmonizácia dynamiky rozvoja jednotlivých funkčných systémov mestskej funkčnej oblasti Trenčín ako sú bývanie, doprava, výroba, služby, rekreácia a prírodné ekosystémy na úrovni MFO ako motora rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja a zabezpečenie ich udržateľnosti, a to najmä s dôrazom na:

- zlepšenie a dobudovanie napojenia aglomerácie na blízke veľké sídla, zlepšenie mobility medzi jadrom aglomerácií a ich zázemím;
- efektívne riešenie problematiky životného prostredia spojenej s koncentráciou veľkého množstva obyvateľov a adaptácia aglomerácie na zmenu klímy;

- zabezpečenie dostatočného rozsahu služieb, občianskej vybavenosti a predchádzanie vzniku a prehĺbovania sociálneho vylúčenia;
- zlepšovanie podmienok pre posun podnikov smerom ku konkurencieschopnosti založenej na znalostiach a inováciách v rámci regionálnych inovačných ekosystémov;
- zohľadnenie zvýšenia nákladov na výstavbu, údržbu a modernizáciu infraštruktúry v mestských aglomeráciách.

Priority IÚS MFO Trenčín

- 1. Udržateľná multimodálna mestská mobilita**
- 2. Zdravé sídelné prostredie pre kvalitný život**
- 3. Efektívne zhodnocovanie zdrojov**
- 4. Jedinečný priestor pestovania zvedavosti ako jednej z obývatel'ných izieb Európskeho kultúrneho domu - spoločného dizajnérskeho a kreatívneho priestoru zameraného na spoluprácu, aby sa vízia životaschopnosti v klimaticky neutrálnych mestách stala skutočnosťou.**

1.4 Strategické, špecifické ciele a nástroje implementácie IÚS MFO Trenčín Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy

Strategický cieľ IÚS MFO Trenčín

Prispieť k čiastkovému cieľu roku 2030 smerujúcemu ku klimatickej neutralite EÚ do roku 2050 v súlade s cieľmi Parížskej dohody tak, aby sa prostredníctvom podpory inovácií v oblasti zelených technológií podnietil udržateľný hospodársky rast, vytvárali pracovné miesta, aby občania aglomerácie Trenčín získali prínosy v oblasti zdravia a životného prostredia a aby sa prispelo k dlhodobej konkurencieschopnosti regionálneho hospodárstva, pričom sa zohľadnia aspekty spravodlivosti a solidarity a na nikoho sa nezabudne.

Priorita 1: Udržateľná multimodálna mestská mobilita

Špecifický cieľ 1. IÚS MFO Trenčín

Zlepšenie a dobudovanie napojenia aglomerácie na blízke veľké sídla, zlepšenie dopravy medzi jadrom aglomerácií a ich zázemím;

Podpora udržateľnej a inteligentnej mobility (zavedenie vozidiel s nulovými emisiami a riadenie premávky v budúcnosti), preferencia verejnej dopravy – napr. budovaním buspruhov a integrovaných zastávok)

Podpora vytvorenie čistejších a zdravších ulíc, lokálnych centier a komunit motivujúcich k chôdzi a bicyklovaniu, ktorá pomôže vyčistiť ovzdušie v aglomerácii a dosiahnuť klimatické ciele EÚ a predchádzať chorobám

Priorita 2: Zdravé sídelné prostredie pre kvalitný život

Špecifický cieľ 2. IÚS MFO Trenčín

Kvalitný urbanizmus, efektívne riešenie problematiky životného prostredia spojenej s koncentráciou obyvateľov a adaptácia aglomerácie na zmenu klímy; (1. Zvyšovanie retenčnej schopnosti územia mesta s dôrazom na ekosystémovo založenú adaptáciu. 2. Znižovanie zaťaženia územia najmä emisiami a imisiami a skleníkovými plynmi (náplň Parížskeho dohovoru). 3. Udržanie kvality sídelného prostredia s dôrazom na tvorbu zelenej infraštruktúry založenej na plánovacom a rozhodovacom procese dominantných aktérov v území. 4. Zdravie obyvateľstva)

Zabezpečenie dostatočného rozsahu služieb, občianskej vybavenosti, bývania a predchádzanie vzniku a prehlbovania sociálneho vylúčenia;

Priorita 3: Efektívne zhodnocovanie zdrojov

Špecifický cieľ 3. IÚS MFO Trenčín

Zlepšovanie podmienok pre posun podnikov smerom ku konkurencieschopnosti založenej na znalostiach a inováciách v rámci regionálnych inovačných ekosystémov, sieťovanie v partnerstvách, hospodárskych klastrov a konkurencieschopnej ekonomike v oblastiach s vysokou pridanou hodnotou, vysokou mierou inovácií a kreativity.

Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a verejnú správu, budovanie SMART CITY a rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu najmä v doméne Mobilita 21. storočia

Energetická účinnosť a energie z obnoviteľných zdrojov a recyklácia, ktorá umožňuje udržateľnosť a opätovnú využiteľnosť.

Priorita 4: Jedinečný priestor pestovania zvedavosti ako jednej z obývatelných izieb Európskeho kultúrneho domu - spoločného dizajnérskeho a kreatívneho priestoru zameraného na spoluprácu, aby sa vízia životaschopnosti v klimaticky neutrálnych mestách stala skutočnosťou.

Špecifický cieľ 4. IÚS MFO Trenčín

Podpora participácie všetkých obyvateľov, podporiť občianske aktivity a zapojenie obyvateľstva do tvorby spoločných politík, experimentálne rozvíjať ekologické rozmery tvorby a spotreby a kultivovať verejný priestor a verejné inštitúcie na základe sledovaných potrieb občanov, podpora infraštruktúry pre pohybové aktivity a šport pre všetkých za účelom zlepšenia zdravia občanov a spoločenského rozvoja a zvýšenie bezpečnosti občanov a lepšie zabezpečenie verejných služieb.

Vytváranie podmienok pre pestovanie zvedavosti, jej podpora a hľadanie prienikov, spillover efektov, prepájania a podpory inovačného potenciálu s iným odvetviami a vplyvu kreatívneho priemyslu na sociálne inovácie a životné prostredie na trenčianskych poliach zvedavosti prostredníctvom kultúrnych veľvyslancov susedských komunít.

Nástroj implementácie IÚS MFO Trenčín Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy

Podpora integrovaného územného rozvoja aglomerácie Trenčín prostredníctvom IÚS MFO Trenčín **Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy** formou „integrovannej územnej investície“ ako aj „územného nástroja na podporu iniciatív, ktoré si daný členský štát vytvoril na investície plánované pre EFRR v rámci cieľa politiky Európa bližšie k občanom vďaka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja mestských, vidieckych a pobrežných oblastí a miestnych iniciatív, tak ako ich definuje Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde

plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza.

1.5 Zásobník projektov IÚS MFO Trenčín *Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy*

Kľúčové- nosné projekty pre rozvoj IÚS MFO Trenčín a komplementárne projekty ku kľúčovým projektom.

(podrobný prehľad Integrovaných projektových balíčkov a jednotlivých projektových zámerov je prílohou č. 1 IÚS)

Integrovaný projektový balíček 1 - Menej aut, viac miesta pre život

Priorita 1: Udržateľná multimodálna mestská mobilita
Špecifický cieľ 1. IÚS MFO Trenčín

1. Projektový zámer : Efektívne cesty automobilom bez zvyšovania dopytu:

Stručný popis: Zlúčenie cesty I/61 v správe SSC s koridorom železničnej trate na území mesta Trenčín v súbehu s koridorom železničnej trate - odľahčenie dopravy v centre mesta a vytvorenie priestoru na budovanie vnútromestského dopravného okruhu a vyššieho zapojenia cyklo dopravy a verejnej osobnej dopravy, spolu s opatreniami na zmenu dopravných prúdov na vstupoch do krajského mesta a v celej MFO.

Cieľ PZ: Zlepšenie dopravnej infraštruktúry a vytvorenie predpokladov pre zavedenie komplexných zmien v organizácii verejnej dopravy v MFO Trenčín. Zmena dopravného riešenia Mesta Trenčín v nadväznosti na opatrenia vyplývajúce z Plánu udržateľnej mobility

2. Projektový zámer : Efektívne cesty automobilom bez zvyšovania dopytu:

Stručný popis: Južný obchvat - diaľničný privádzač - sídlisko Juh

Cieľ PZ: Zmena dopravného riešenia pri privádzači Mesta Trenčín v nadväznosti na opatrenia vyplývajúce z Plánu udržateľnej mobility

3. Projektový zámer : Efektívne cesty automobilom bez zvyšovania dopytu:

Stručný popis: Úprava križovatky v centre obce Trenčianska Teplá na ceste I/61, vrátane pripojenia vychádzania z autobusovej stanice

Cieľ PZ: Zmena dopravného riešenia v centre obce Trenčianska Teplá v nadväznosti na opatrenia vyplývajúce z Plánu udržateľnej mobility

4. Projektový zámer : Živé mesto krátkych vzdialeností

Stručný popis: Elektrifikácia a prestavba trate č. 143 v úseku Trenčín - Trenčianska Turná. Posilnenie regionálnej železničnej dopravy na tratiach Dubnica nad Váhom - Trenčín (trať č. 120) a na trati v úseku Trenčín - Trenčianska Turná (trať č. 143). Súčasťou projektu je elektrifikácia trate č. 143 a doplnenie zastávok s napojením na autobusové zastávky a cyklotrasy.

Cieľ PZ: Zlepšenie dopravnej infraštruktúry a vytvorenie predpokladov pre zavedenie komplexných zmien v organizácii verejnej dopravy v MFO Trenčín. Posilnenie prímestskej železničnej dopravy ako súčasť podpory ekologickej formy verejnej dopravy, zlepšenie kvality služieb poskytovaných dráhovou MHD (úspora cestovného času, rozšírenie ponuky služieb, zvýšenie komfortu a spoľahlivosti a pod.)

5. Projektový zámer : Rýchla, integrovaná a univerzálna verejná doprava:

Stručný popis: Bus pruhy, nástupištia, zálivy a ich debarierizácia, preferencia verejnej osobnej dopravy (VOD), Vybudovanie záchytných parkovísk v časti Biskupice, v lokalite Pred Poľom, na ulici Bratislavská, pri Obchodnej zóne Laugaricio a v Trenčianskej Teplej. Pri záchytných parkoviskách budovať bikesharingové stanoviská, napojenie na cyklotrasy a inú doplnkovú infraštruktúru.

Cieľ PZ: Budovanie opatrení na preferenciu VOD a záchytných parkovísk pre MFO

6. Projektový zámer : Mesto cyklistiky a mikromobility:

Stručný popis:

Budovanie integrovanej siete cyklotrás v rámci MFO, ktoré siet'ujú dôležité dopravné body s dostupnosťou k verejnej osobnej doprave a záchytným parkoviskám.

Prepojenie oboch brehov Váhu (intenzívne obývaná zóna na ľavom brehu rieky a industriálna zóna s množstvom pracovných príležitostí na pravom brehu rieky). Projekt zároveň prepája cyklotrasy regionálneho významu na oboch stranách rieky.

Dobudovanie zeleného železničného mosta

Cieľ PZ: preferencia cyklo dopravy v rámci multimodálnej mestskej mobility ako realizácia opatrení z Plánu udržateľnej mobility - AKTIVNA MOBILITA

7. Projektový zámer : Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu - Smart mobilita - Inteligentná mobilita v meste

Stručný popis: plánovanie, zdieľanie, INTELIGENTNE PARKOVANIE, mikromobilita - v MFO Trenčín

Cieľ PZ: zmena prepravných návykov – aktívna mobilita

8. Projektový zámer : Vzdelávanie, sociálne inovácie

9. Projektový zámer : Časť severného obchvatu - napojenie časti Zámestia na diaľničný privádzač

Stručný popis:

10. Projektový zámer: Zatraktívnenie pešej mobility revitalizáciou ulíc (peších zón) Palackého, 1. mája, Nám. Sv. Anny, Soblahovská, Martina Rázusa, debarierizácia lesoparku Brezina

Stručný popis:

11. Projektový zámer: Edukácia obyvateľstva / vybudovanie dopravného ihriska
Stručný popis:

12. Výstavba parkovacích domov na sídliskách
Stručný popis:

Integrovaný projektový balíček 2 - Zdravá aglomerácia Trenčín pripravená na očakávané dopady klimatickej zmeny, reaguje na ne adekvátnymi adaptačnými opatreniami a súčasne znižuje dopady svojej činnosti na klímu

Priorita 2: Zdravé sídelné prostredie pre kvalitný život

Špecifický cieľ 2. IÚS MFO Trenčín

1. **Projektový zámer : Adaptačné opatrenia na zmenu klímy, ochranu pred mimoriadnymi udalosťami spojenými so zmenou klímy a znižovanie rizika katastrof**

Stručný popis: Uprednostňovať realizáciu priepustných povrchov na nových spevnených plochách v zeleni (zatravnňovacie dlaždice, štrkové trávniky, priepustná dlažba). 2. Uprednostňovať realizáciu retenčných objektov na vhodných miestach (prielohy, vsakovacie ryhy, vegetačné vsakovacie pásy, poldre a retenčné nádrže). 3. Uprednostňovať infiltračné systémy v rámci stávajúcich a budúcich plôch mestskej zelene. 4. Uprednostňovať konštrukcie zelených striech a stien. 5. Zaistiť rozvoj systémov mestskej zelene a vodných plôch v rámci urbanistického rozvoja, vzhľadom k minimálnym plošným rezervám pre nové plochy v starej zástavbe je potrebné zvýšiť kvalitu a funkčnú účinnosť stávajúcej zelene a vodných plôch.

2. **Projektový zámer : Vodozadržné a protipovodňové opatrenia v rámci MFO**

Stručný popis: Protipovodňové opatrenia v katastri obcí Trenčín, Mníchova Lehota, Soblahov, Trenčianska Turná - suché poldre, protipovodňové opatrenia potok Drietomica, protipovodňové opatrenia potok Súčanka

3. **Projektový zámer : Bezpečné, susedské, zdieľané a zelené ulice a verejný priestor: zvýšenie plochy zelenej infraštruktúry na adaptáciu na zmenu klímy**

Stručný popis: Revitalizácia verejných priestranstiev, revitalizácia alúvia Orechovského potoka, sídliskových vnútroblokov, sídliskovej zelene v krajskom meste Trenčín a v rámci MFO s cieľom zvýšenia adaptability územia na zmenu klímy. Výsledkom sú komplexne revitalizované verejné priestory vrátane zelene, priestorov určených na šport,

4. **Projektový zámer : Zvýšenie plochy zelenej infraštruktúry na adaptáciu na zmenu klímy- Založenie nových zelených parkov v rámci mesta**

Stručný popis: Výstavba / založenie nových parkov v lokalitách Zlatovce, Zámotie pri priemyselnom parku, Lavičkový potok, Predpoľom, Sihot' 5 ako jedno z opatrení zo Stratégie adaptability mesta Trenčín na klimatickú zmenu

5. **Projektový zámer: Výsadba líniovej sprievodnej vegetácie ako prepojenie urbanizovanej krajiny s voľnou okolitou prírodou**

Stručný popis: Budovanie, respektíve výsadba líniovej sprievodnej vegetácie (zeleň popri cestných komunikáciách a cyklotrasách) ako tvorba prepojenia medzi urbanizovanou krajinou a voľnou okolitou prírodou

6. Projektový zámer : Vzdelávanie, sociálne inovácie

Stručný popis:

7. Projektový zámer :

Stručný popis:

Integrovaný projektový balíček 3 - Zdravá aglomerácia Trenčín pripravená čeliť pandémiám a chorobám

Priorita 2: Zdravé sídelné prostredie pre kvalitný život

Špecifický cieľ 2. IÚS MFO Trenčín

1. Projektový zámer : Prepájanie zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb na komunitnej báze

Stručný popis: Rozvíjanie spolupráce a koordinácie s existujúcimi miestnymi poskytovateľmi domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS) v prirodzenom domácom prostredí odkázaného klienta, ktorý potrebuje nielen opatrovateľskú, ale aj odbornú ošetrovateľskú starostlivosť.

2. Projektový zámer : Rozšírenie kapacít pobytových sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku - Zariadenie pre seniorov, resp. zhoršeného zdravotného stavu - zariadenie opatrovateľskej služby , Udržateľnosť opatrovateľskej služby (terénna forma)

Stručný popis:

- ✓ Zvýšenie kapacity **zariadení opatrovateľskej služby**, resp. vznik nového zariadenia na území mesta Trenčín. Kapacitné parametre - 137 (existujúca) + 30 (plánovaná).
- ✓ Zvýšenie kapacity **zariadenia pre seniorov**, resp. vznik nového zariadenia v meste Trenčín. Kapacitné parametre - 74 (existujúca) + 40 (plánovaná).
- ✓ Udržateľnosť a zabezpečenie poskytovania **terénnej sociálnej služby** po skončení národného projektu a navýšenie kapacity opatrovateľiek. Kapacitné parametre 11 (stále) + 53 (národný projekt) - spolu 64 opatrovateľiek. Výrazne zvýšiť úroveň poskytovania opatrovateľskej služby, jej zefektívnenie a zlepšenie dostupnosti opatrovateľskej služby pre občanov, ktorí sú na uvedenú sociálnu službu odkázaní, podporovať zotrvávanie klientov v domácom prirodzenom prostredí.

3. Projektový zámer : Priestorové podmienky pre rozvoj sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Stručný popis: Rekonštrukcia vhodných objektov (napr. budova bývalej ZŠ na ulici 1.mája , ktoré stratili pôvodnú funkciu pre vytvorenie priestorových podmienok na ďalší nárast kapacít a skvalitnenie poskytovaných sociálnych služieb v meste Trenčín. Vybudovanie nových zariadení pre pobytové služby pre seniorov a ťažko zdravotne postihnutých občanov.

4. Projektový zámer : Skvalitnenie sociálnej služby pre rodiny s deťmi - Jasle, podpora rodinného života

Stručný popis: Rekonštrukcia existujúcich objektov a areálov detských jasí na území mesta Trenčín.

5. Projektový zámer : Integrovaný informačný bod o sociálnych službách v meste Trenčín – miesto realizácie Denné centrum Sihot', ul. Osvienčimská č. 1720/3

Stručný popis: Vytvorenie jedného miesta, na ktoré sa obyvatelia mesta môžu obrátiť telefonicky i osobne kvôli informáciám o sociálnych službách poskytovaných na území mesta a v blízkom okolí, nielen zložkami Mestského úradu Trenčín, ale i ostatnými verejnými a neverejnými poskytovateľmi. Efektívny kontaktný bod prístupu k informáciám o dostupnej a adekvátnej sociálnej pomoci. Vytvorenie tohto miesta v rámci existujúceho Denného centra Sihot'.

6. Projektový zámer : Vytvorenie útulku pre ľudí v krízovej situácii pre rozšírenie služieb krízovej intervencie

Stručný popis: Cieľom je nadviazať na už existujúcu terénnu službu, nízkoprahové denné centrum a nocľaháreň pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii zriadením útulku, ako ďalšieho stupňa pri reintegrácii sociálne exkludovanej skupiny obyvateľov do bežného života.

7. Projektový zámer : Zriadenie a prevádzkovanie protialkoholických záchytných izieb

Stručný popis: Protialkoholické záchytné izby by poskytovali záchytnú službu, ktorá by spočívala v zaistení, vyšetrení, ošetrovaní a následnom krátkodobom pobyte osôb pod vplyvom alkoholu a iných návykových látok pokiaľ nevytriezvejú. Na potrebu opätovného zriadenia a prevádzkovania protialkoholických záchytných izieb sa z hľadiska bezpečnosti a poriadku zhodnú všetky zainteresované inštitúcie (MZ SR, MV SR, VUC, ÚMS, ZMOS), ale nevedia sa dlhodobo dohodnúť v oblasti kompetencií a hlavne financovania. V súčasnosti na Slovensku neexistuje žiadna zo štyridsiatich v minulosti zriadených protialkoholických záchytných izieb.

8. Projektový zámer : Vzdelávanie/ Rozvoj existujúcich personálnych kapacít v sociálnej oblasti

Stručný popis: Podpora kontinuálneho vzdelávania personálnych kapacít mesta, resp. príslušných mestských organizácií pre zabezpečenie rastu kvality a podpory udržateľnosti sociálnych služieb, kontinuálne vzdelávanie zamestnancov v sociálnych službách.

9. Projektový zámer : Sociálne inovácie / Využívanie SMART technológií pri poskytovaní sociálnych služieb v pobytových zariadeniach , monitorovanie klientov pri poskytovaní opatrovateľskej služby v domácnosti

Stručný popis: Zefektívnenie evidencie úkonov pri poskytovaní sociálnych služieb, zvýšenie bezpečnosti a ochrany klienta pri náhlom zhoršení zdravotného stavu, resp. pri mimoriadnej udalosti (napr. pád), zotrvanie klienta v domácom prostredí zabezpečením telekomunikačných technológií.

10. Projektový zámer : Kvalita a udržateľnosť doplnkových služieb obyvateľom – dovoz obedov

Stručný popis: Zabezpečiť dostupné a nutrične vyvážené stravovanie pre seniorov a zdravotne handicapovaných obyvateľov v núdzi, zabezpečiť udržateľnosť a cenovú dostupnosť doplnkovej služby obyvateľov - rozvoz jedla

Integrovaný projektový balíček 4 - Digitalizácia, inovácie, energetická transformácia a obehové hospodárstvo

Priorita 3: Efektívne zhodnocovanie zdrojov

Špecifický cieľ 3. IÚS MFO Trenčín

- 1. Projektový zámer : Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády**
Stručný popis: Inovácie verejných služieb pomocou open API, budovanie lokálneho inovačného ekosystému, posilňovanie kapacít v oblasti výskumu, vývoja a aplikácií v oblasti inteligentnej, zelenej a inkluzívnej mobility v podmienkach Slovenska s cieľom zvýšiť bezpečnosť dopravy, znížiť negatívne dopady na životné prostredie a poskytovať lepšie služby mobility občanom vrátane zlepšenia dostupnosti služieb mobility, podpora výskumu, vývoja a nasadzovania udržateľných IKT riešení s minimálnymi negatívnymi dopadmi na životné prostredie ako aj využitie prínosov digitalizácie na boj s environmentálnou krízou a dosiahnutie klimaticky neutrálnej Európy.
- 2. Projektový zámer : Podpora budovania inteligentného mesta a mestskej funkčnej oblasti**
Stručný popis: Realizácia projektov v nasledovných základných oblastiach Smart Economy, Smart People, Smart Governance, Smart Mobility, Smart Environment, Smart Living.
- 3. Projektový zámer : Podpora sieťovania podnikateľských subjektov - START UP CITY Zámestie**
Stručný popis: Zlepšenie klastrového ekosystému v MFO Trenčín a zvýšenie zapájania MSP do klastrových organizácií a multisektorových platforiem najmä v odvetví kultúrno kreatívneho priemyslu (KKP) a cestovného ruchu
- 4. Projektový zámer : Zavádzanie pokrytia wifi v obciach a verejne dostupných miestach komunitného života, vrátane zdravotníckych a vzdelávacích inštitúcií**
Stručný popis: Zvýšenie % pripojených adries/domácností s prístupom k širokopásmovému pripojeniu a pripojenie významných socioekonomických partnerov s prioritou zdravotníckych zariadení, vzdelávacích inštitúcií, vedecko-výskumných inštitúcií, mestských oblastí, dopravných uzlov, ako aj podnikov digitálneho odvetvia na širokopásmové pripojenie (min. 1 Gbps a rýchlejšie),
- 5. Projektový zámer : Výstavba pasívnej optickej infraštruktúry a opatrenia na zvyšovanie bezpečnosti infraštruktúry**
Stručný popis: Zvýšenie pokrytia hlavných dopravných koridorov bezdrôtovými technológiami, vrátane 5G sietí
- 6. Projektový zámer : Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov hĺbkovou obnovou**
Stručný popis: Obnova verejnej infraštruktúry v oblasti energetickej účinnosti, demonštračné projekty a podporné opatrenia. Cieľom je prispieť k ambicióznym klimaticko-energetickým cieľom EÚ, ku ktorým sa pridala aj SR a hĺbkovo obnoviť 25 verejných budov v MFO Trenčín
- 7. Projektový zámer : Zníženie energetickej náročnosti bytových budov**

Stručný popis: Obnova existujúceho bytového fondu v oblasti energetickej účinnosti, demonštračné projekty a podporné opatrenia na sídliskách. Realizácia nákladovo-efektívnych hĺbkových obnov bytových budov a verejných budov, podpora využívania OZE a inteligentných energetických systémov

8. Projektový zámer : Zlepšenie systému odpadového hospodárstva na území MFO

Stručný popis:, systém triedenia odpadu, vrátane budovania centra cirkulárnej ekonomiky s dotriedňovacou linkou, príp. linkou mechanicko - biologickú úpravy, výstavba systému kompostárni na spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu vrátane dopravného napojenia z dôvodu zvozu odpadu zo širšieho regiónu, aktivity na zvyšovanie povedomia ohľadom odpadového hospodárstva, zavádzanie prvkov cirkulárneho hospodárstva (vrátane systému resp. centier opätovného používania), zberné dvory, zavádzanie smart inovácií pre zvýšenie efektivity pri vývozech odpadu. Projektový zámer by mal zároveň obsahovať aktivity na zvyšovanie povedomia v oblasti odpadového a environmentálneho hospodárstva pre deti aj širokú verejnosť, osvetu, propagáciu alternatívnych metód nakladania s odpadom, respektíve ako odpad netvorit' a žiť udržateľne.

9. Projektový zámer : Zlepšenie kvality vôd a stavu v čistení odpadových vôd a zásobovaní vodou. Odokanalizovanie územia a ochrana zdrojov pitnej vody v rámci MFO

Stručný popis:, Obnova vodovodu pre Trenčiansku oblasť, Dobudovanie kanalizačnej siete v rámci obcí na území MFO s cieľom zlepšenia ochrany zdrojov pitnej vody - Zber a čistenie odpadových vôd , pod 2000 obyvateľov napr. koreňové čistiarne odpadových v rámci MFO

10. Projektový zámer : Vzdelávanie, sociálne inovácie

11. Projektový zámer :
Stručný popis:

Integrovaný projektový balíček 5 - OÁZY pre PESTOVANIE - KULTIVÁCIU ZVEDAVOSTI

Priorita 4: Jedinečný priestor pestovania zvedavosti ako jednej z obývatel'ných izieb Európskeho kultúrneho domu - spoločného dizajnerskeho a kreatívneho priestoru zameraného na spoluprácu, aby sa vízia životaschopnosti v klimaticky neutrálnych mestách stala skutočnosťou.

Špecifický cieľ 4. IÚS MFO Trenčín

1. Projektový zámer : Oázy zvedavosti mesta Trenčín

Stručný popis: Dobudovanie infraštruktúry pre realizáciu projektu EHMK 2026, výstavba nových kultúrnych inštitúcií a priestorov, podpora aktivít kultúrnych inštitúcií a rozvojové projekty v oblasti kultúry. Kontajnerové divadlo a studio pri kine Hviezda HVIEZDODVOR

2. Projektový zámer : Oázy zvedavosti obci MFO Trenčín

Stručný popis: revitalizácia pamätných budov, izieb, priestorov, technických pamiatok

3. Projektový zámer : Infraštruktúra pre pohybové aktivity a šport pre všetkých za účelom zlepšenia zdravia občanov a spoločenského rozvoja

Stručný popis: športoviská, športové zóny, workouty, skateparky, pumptracky ap.

4. Projektový zámer : Zvýšenie bezpečnosti občanov na verejných priestranstvách

Stručný popis: Implementácia kamerových systémov a systémov detekcie podozrivého správania v rámci MFO s cieľom zvýšenia bezpečnosti občanov a zabezpečenia ochrany majetku

5. Projektový zámer : Sociálne inovácie a experimenty - Výstavba inkluzívneho komunitného centra pre mládež a rodiny s deťmi širšieho regionálneho významu v Zlatovciach ako opatrenie s komunitného plánu Mesta Trenčín

Stručný popis: v oázach zvedavosti realizácia aktivít na podporu zmeny životného štýlu s ohľadom na klimatické zmeny. Cieľom je vybudovať inkluzívne komunitné priestory a pomáhať integrácii zdravotne a inak znevýhodnených skupín detí a mládeže. Prioritným cieľom vybudovania moderného a k životnému prostrediu priateľského Komunitného centra je pokryť nedostatočné kapacity pre mimoškolské vzdelávanie v krajskom meste, zastaviť pokles záujmu mládeže o mimoškolské športové, kultúrne a environmentálne aktivity, a ponúknuť komunitám atraktívnejším spôsobom vedené krúžky priamo v areáli nového KC v krásnom prírodnom prostredí parku. Súčasťou projektu je aj revitalizácia príľahlého parku

6. Projektový zámer :

Stručný popis:

1.6. Kľúčové a indikatívne projekty integrovaných územných investícií ako častí integrovaných investičných balíčkov financovateľných z prostriedkov EŠIF

Navrhované kľúčové projekty a k nim príslušné komplementárne balíky sú v súlade s prioritami v rámci cieľov politiky súdržnosti pre roky 2021-2027 a preto sú v celom rozsahu vhodné na financovanie z prostriedkov EŠIF. Detailnejšie nastavenie financovania z viacerých zdrojov je možné po finalizácii pravidiel a alokácií pre implementáciu prostriedkov EŠIF, vrátane OP Slovensko, ako i po definitívnom schválení Plánu obnovy a odolnosti.

Ministerstvo dopravy a výstavby SR

Cestná doprava:

1) Zjednodušenie trasy medzinárodného multimodálneho koridoru a odstránenie bariér v centre mesta zlúčením cesty I/61 s koridorom železničnej trate pre odľahčenie ulíc na dosiahnutie udržateľnej nízkoemisnej mobility.

Zdôvodnenie kľúčovej/nosnej operácie: Jedná sa o úpravu - zjednodušenie trasy a odstránenie bariér - zlúčením cesty I/61 s koridorom železničnej trate. Kvôli prepojeniu rieky s historickým centrom a odľahčeniu ulíc pre udržateľnú nízkoemisnú mobilitu bude nevyhnutná aj transformácia dopravnej kostry. Hlavnú zbernú komunikáciu je potrebné preložiť k železničnej trati, čím dôjde k ich zlúčeniu, čiže odstráneniu jednej zo zásadných bariér a súčasná štvorpruhová cesta na Hasičskej ulici a na ul. Gen. M. R. Štefánika sa zmení na kľudnú dvojpruhovú miestnu komunikáciu s pohodlnými chodníkmi, cyklotrasami, buspruhmi a pásmi zelene, čím sa umožní rozvoj v jej blízkosti až po časť Kubra. Nová preložená cesta v dĺžke 1,8 km bude de facto predĺžením Električnej ulice (ktorá v súčasnosti končí pri cestnom moste v centre) a novým

úsek v centre popri železničnej trati sa prepojí so súčasnou Železničnou ulicou, ktorá sa zmení na zbernú komunikáciu, resp. preložka bude pokračovať popri Železničnej ulici až po ulicu Gen. M. R. Štefánika – čím sa jej dĺžka zväčší na 2,5 km. Časť preloženej cesty v najatraktívnejšej polohe v centre bude čiastočne zahĺbená, aby vzniklo bezbariérové a bezkolízne pešie príjemné a pohodlné prepojenie centra s riekou a aby prišlo k harmonickému splynutiu týchto častí centra, rovnako je časť preložky zahĺbená aj v priestore pred železničnou stanicou. Doprava na existujúcich komunikáciách v centre mesta je navrhnutá ako jednosmerný ukludnený okruh po Hasičskej a Palackého ulici s preferovanými buspruhmi a cyklotrasami. Toto riešenie zároveň odľahčí ul. Branekého, Legionársku, Soblahovskú a Martina Rázusa, čím umožní bezpečné vedenie cyklo dopravy a v určitých exponovaných častiach umožní vytvorenie bus pruhov.

Projekt nepriamo identifikovaný v dokumente Priority vo výstavbe cestnej infraštruktúry

2) Úprava križovatky v centre obce na ceste I/61, vrátane pripojenia vychádzania z autobusovej stanice **Obec Trenčianska Teplá**

Regionálna železničná doprava:

1) Elektrifikácia a prestavba trate č. 143 v úseku Trenčín - Trenčianska Turná (smer Chynorany)

Zdôvodnenie kľúčovej/nosnej operácie: jedná sa o zriadenie linky medzi Dubnicou nad Váhom a Trenčianskou Turnou, s pridaním zastávok v rámci mesta Trenčín (centrum, pri nemocnici, pri Kauflande, pri Tescu), ktorá umožní cestovať od Dubnice nad Váhom do mesta Trenčín - až do obchodnej zóny Laugarício (a naopak) bez potreby prestupu na železničnej stanici Trenčín. Linka prechádza cez žel. trať 120 a žel. trať č. 143. Súčasťou súprav by mali byť priestory pre prevoz dostatočného množstva bicyklov (systém B+R).

Ku zriadeniu železničnej linky medzi Dubnicou nad Váhom a Trenčianskou Turnou bude potrebné elektrifikovať žel. trať č. 143 Trenčín - Chynorany (min. v úseku po Trenčiansku Turnú alebo použiť súpravy s hybridným pohonom resp. nabíjateľné súpravy. Vzhľadom na absenciu obrátiska v Trenčianskej Turnej je nutnosť využiť súpravy push-pull.

Požiadavka na zaradenie tejto kľúčovej operácie do Zoznamu investičných priorít v železničnej infraštruktúre a Plánu prioritizácie železničnej dopravy zaslaná MDaV SR v novembri 2020.

2) Záchytné parkovisko železničná stanica Trenčianska Teplá

Ministerstvo kultúry SR

Kandidatúra mesta Trenčín na Európske hlavné mesto kultúry 2026 **PESTOVANIE – KULTIVÁCIA ZVEDAVOSTI.**

Na základe rozhodnutí EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY č. 445/2014/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033 a ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1622/2006/ES a rozhodnutia č. 2017/1545 z 13. septembra 2017, ktorým sa mení rozhodnutie č. 445/2014/EÚ, ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033 sú pre rok 2026 vybrané dve členské krajiny EÚ, Slovensko a Fínsko, z ktorých po jednom meste bude môcť hosťovať titul Európskeho hlavného mesta kultúry, ďalej len EHMK. Na základe tohto rozhodnutia vyhlásilo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky otvorenú výzvu pre Slovenské mestá na uchádzanie sa o titul EHMK 2026.

Termín na podávanie prihlášok v EHMK 2026 je stanovený Ministerstvom kultúry SR ako RO/Riadiacim orgánom na 15.12.2020.

Projektový tím pre prípravu kandidatúry Trenčín 2026 vytvoril v spolupráci s partnermi a spolupracovníkmi program pre rok získania potenciálneho titulu (2026), plán investícií do kultúrnej, spoločenskej, vzdelávacej a komunitnej infraštruktúry a program na prípravné obdobie na roky 2022 – 2025 s prihliadnutím na udržateľnosť projektu v roku 2027 a ďalej. Orgány krajského zastupiteľstva Trenčianskeho Samosprávneho Kraja a mestského zastupiteľstva mesta Trenčianske Teplice prejavili formálnu podporu a záujem o spoluprácu na projekte EHMK 2026.

Mestské zastupiteľstvo Trenčín vyjadrilo dňa 18.11.2020 deklaratívnu podporu rámcovému rozpočtu pre kandidatúru mesta Trenčín na Európske hlavné mesto kultúry 2026 v prípade, že mesto Trenčín bude úspešné v druhom kole EHMK a titul získa.

Kľúčové míľniky prípravy IÚS a Rád partnerstva mesta Trenčín na nové PO 2021-2027

Rok 2020

Úroveň mesta Trenčín - príprava mesta Trenčín na nové PO 2021-2027

1. Od mája 2020 – vyhodnocuje PHRSR Mesta Trenčín na roky 2016-2022 s výhľadom do roku 2040 a napĺňanie IÚSMO MFO Trenčín 2014-2020
2. Od januára 2020 – príprava dokumentácie na kandidatúru mesta Trenčín na EHMK2026
3. Priebežne – pokračovanie prác na tvorbe Plánu udržateľnej mestskej mobility MFO Trenčín 2020+
4. Priebežne – aktualizácie územného plánu – napĺňanie projektu Trenčín SiTy
5. Príprava procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategických dokumentov STRADAKL a PUMM

Úroveň mesto Trenčín - Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a investícií

1. **Júl 2020 – prezentácia projektu Trenčín SiTy zástupcom MIRRI SR**
2. **august 2020** - Jednotný metodický rámec pre prípravu integrovaných územných stratégií a investícií v SR v programovom období 2021 – 2027
3. **24. september** – oznámenie o záujme mesta Trenčín využiť nástroj územného rozvoja ITI v novom PO a pokračovať v aktualizovanej integrovanej územnej stratégii mestskej funkčnej oblasti Trenčín (na MIRRI doručený 25.9)
4. **25. septembra** – požiadavka od štátneho tajomníka MIRRI SR p- Ledeckého – list o požiadavke na oznámenie územia UMR
5. **30. septembra** – odpoveď štátnemu tajomníkovi MIRRI SR p. Ledeckému – opakovaným listom z 24.9
6. **16. októbra** – poďakovanie štátneho tajomníka MIRRI SR p. Ledeckého, že mesto Trenčín chce pokračovať v MFO a požiadavka na upresnenie územia
7. **20. október** – informácia mesta Trenčín – súčasná MFO Trenčín zahŕňa 7 obcí (počet obyvateľov TN 56000 + 13000 obce – celkom 69000 obyvateľov) . Úvaha na rozšírení na 11 obcí – počet obyvateľov obcí 19 000 , znamená MFO 75 000)
8. **13.november** – doručená odpoveď MIRRI SR na záujem mesta vypracovať a realizovať IUSMO 2021-2027 zaslaný 24.9.2020,

- MIRRI „plánuje zaradiť Vaše územie do UMR“
  - Odporúča do územia UMR Trenčín zaradiť aj mestá Dubnica a Ilava
  - pre zaradenie do UMR je potrebné v termíne do 31.12.2020 vypracovať a predložiť Vstupnú správu IUS podľa Metodiky
  - za účelom podpory zasiela kontakt na experta – Ing. Vladimír Ondrejčka, PhD.
9. **24. november** – preposlaný email Ing. Ondrejčka – návrh MEMORANDUM o SPOLUPRÁCI medzi mestom a obcami v MFO
- požiadavka o jeho schvaľovanie v mestských/obecných zastupiteľstvách
10. **26.november** – požiadavka MIRRI uzatvoriť k 30.11. územie UMR
11. **3. november – 8. december** - online konzultácie s MIRRI SR

Úroveň mesto Trenčín – Trenčiansky samosprávny kraj

Júl – pracovné stretnutie štatutárov a vedúcich úsekov MsÚ Trenčín a TSK

September – nominácia do Rady partnerstva IÚS TSK

27. November – pracovné stretnutie štatutárov mesta Trenčín a TSK – požiadavka mesta Trenčín na identifikáciu projektov TSK na území MFO Trenčín

3. decembra – nominácie mesta Trenčín do tematických komisií IÚS TSK za SPR Trenčín

11.december – TSK odmieta zaslať identifikáciu projektov TSK na území MFO Trenčín

14.decembra – mesto Trenčín predkladá Rade partnerstva TSK Návrh Vstupnej správy pre spracovanie Integrovannej územnej stratégie Mestskej funkčnej oblasti TRENČÍN do roku 2029 - *Životaschopná aglomerácia Trenčín SiTy*

18.decembra – TSK zasiela identifikáciu projektov TSK na území MFO Trenčín, ktoré budú zapracované v ďalšej verzii IÚS na základe odporúčaní MIRRI.

Úroveň mesto Trenčín – dotknuté obce

1. August – september – diskusia na Regionálnom ZMO Stredného Považia
2. 15.10- Zorganizovanie stretnutia primátora mesta a obcí v ťažisku osídlenia – diskusia o funkčnosti územia a zisťovanie investičných zámerov obcí.
3. Diskusia s obcami – k súčasným 7 obciam MFO Trenčín prizvaných ďalších 5 obcí – Hrabovka, Mníchova Lehota, Selec, Trenčianske Stankovce a Opatovce.
4. Vyžiadanie projektových zámerov financovateľných z IÚS MFO Trenčín – reakcia 10 obcí

Agglomerácia mesta Trenčín 2014- 2020: Skalka nad Váhom, Trenčín, Trenčianska Teplá, Zamarovce, Kostolná - Záriečie, Soblahov, Veľké Bierovce, Trenčianska Turná

Na základe odborného posúdenia návrhov a vyhodnotenia FUNKČNOSTI ÚZEMIA z hľadiska dopravného pre jadrové územie mesta Trenčín by bolo vhodné rozšíriť MFO Trenčín o obce Trenčianske Stankovce a Opatovce.

Pri posudzovaní požiadavky MIRRI na pripojenie mesta Dubnica a Ilava je diskusia otvorená, pretože v požiadavke je množstvo nejasností (napr. prečo nie aj Nová Dubnica a Nemšová, resp. Trenčianske Teplice)

Úroveň mesto Trenčín - verejnosť

Partnerstvo a participácia sa prejavuje v dlhodobom úprimnom procese participácie pod názvom „Trenčín si Ty“ a výstupy z neho sa stali jedným z podkladov jednak pre tvorbu Plánu rozvoja

mesta 2016 – 2022 s výhľadom do roku 2040 ako aj územného plánu, ktorý permanentne pokračuje v rôznych oblastiach, **čím sa zabezpečuje zapojenosť občanov mesta do tvorby a implementácie verejných politík a ďalších sektorových dokumentov (udržateľná mobilita, adaptácia na zmenu klímy, kultúrna stratégia).**